

Veilig wonen met gas en elektra

In Nederland besteden wij veel tijd en energie aan het aangenaam en behaaglijk maken van onze woning. Gas en elektra spelen daarin een belangrijke rol. Want zonder deze energievoorzieningen zou het binnenshuis koud en donker zijn. Comfort mag echter niet ten koste gaan van de veiligheid. Daarom geeft het ministerie van VROM u tips en advies hoe u in huis veilig om kunt gaan met gas en elektra.

De gas- en elektra-installaties in Nederlandse woningen zijn over het algemeen veilig. Toch kunt u verschillende maatregelen nemen om er zeker van te zijn dat deze installaties in orde zijn en blijven. Er gebeuren relatief weinig ongelukken met gas- of elektra-installaties. Maar een ongeluk kan grote gevolgen hebben. Daarom moet u risico's zo veel mogelijk beperken.

Gas- en elektra-installaties zijn gecompliceerd. Als u niet zeker bent van uw kennis van deze installaties, laat werkzaamheden en onderhoud dan over aan de vakman. Zo voorkomt u gevaarlijke situaties.

Wie is verantwoordelijk voor gas en elektra in huis?

Als huiseigenaar bent u verantwoordelijk voor de veiligheid van uw woning, dus ook voor de gas- en elektriciteitsinstallaties in de woning. Huurt u? Dan is de verhuurder hiervoor verantwoordelijk. Energiebedrijven onderhouden gas- en elektriciteitsnetwerken tot en met de meter. Binnen de woning is dit een zaak van de huiseigenaar.

Controle en onderhoud van cv en elektra

Tot in de jaren negentig controleerden energiebedrijven de installaties periodiek. Maar nu energiebedrijven verzelfstandigd zijn, zijn die controles vervallen. Het is echter nog steeds belangrijk dat uw gas- en elektra-installaties regelmatig worden nagekeken en onderhouden door een vakman. Met hem kunt u ook een contract sluiten voor periodiek onderhoud. Bent u verhuisd en weet u niet wanneer het laatste onderhoud is gepleegd? Gewoonlijk zit op uw cv-ketel en elektrische installatie (in de meterkast) een sticker met de datum van de laatste controle door een installateur. Heeft de vorige eigenaar geklust aan de installatie of vertrouwt u de installatie niet, schakel dan een vakman in.

Wees voorzichtig met klussen aan gas of elektra

Steeds vaker klussen we zelf in huis. Toch zijn er zaken die u beter kunt uitbesteden aan een vakman. Voert u toch werkzaamheden

uit aan gas- of elektra-installaties, laat dan achteraf uw werk door een vakman controleren. Twijfelt u aan uw kennis over gas en elektra, laat werkzaamheden aan gas en elektra dan aan de vakman over. Ook tweedehands apparatuur kunt u beter laten nakijken en installeren door een deskundige.

Geisers, kachels en koolmonoxide

Koolmonoxidevergiftiging

Jaarlijks overlijden in Nederland ongeveer tien mensen aan de gevolgen van koolmonoxidevergiftiging. Bij gebrek aan zuurstof verbranden koolstofhoudende stoffen, zoals gas, kolen of hout onvolledig. Hierdoor ontstaat koolmonoxide. Het gevaar van koolmonoxide is dat het reukloos is. Het bloed neemt koolmonoxide driehonderd keer sneller op dan zuurstof, met als gevolg dat er zuurstofgebrek ontstaat in vitale organen zoals hart en longen. Koolmonoxidevergiftiging kan optreden in slecht geventileerde ruimten en bij het gebruik van afvoerloze geisers.

Hoe voorkomt u koolmonoxidevergiftiging?

Om energie te besparen, isoleren veel Nederlanders hun woning. Dat is prima, zolang ventilatieroosters en ventilatiekanalen maar open worden gelaten. Voor veilige werking van gastoestellen is voldoende aanvoer van frisse lucht nodig en moeten verbrandingsgassen ook veilig afgevoerd worden. Dit kan een probleem zijn bij oudere typen geisers wanneer de verbrandingsgassen direct worden uitgestoten in de ruimte waar het apparaat is geplaatst. De nieuwere gesloten geisers zorgen zelf voor voldoende zuurstof waardoor er geen sprake is van koolmonoxidevorming. Laat rookafvoerkanalen en schoorstenen ieder jaar nakijken en wanneer nodig schoonmaken. Door gaskachels en geisers periodiek schoon te laten maken, voorkomt u onvolledige verbranding en koolmonoxidevorming.

Hoe herken ik koolmonoxide?

Een groot probleem van koolmonoxide is dat het reukloos is. Toch kunt u voorzorgsmaatregelen nemen. Brandt de waakvlam van uw geiser hoger dan normaal of is de waakvlam oranje in plaats van blauw, dan komt er koolmonoxide vrij. Ook kunt u een elektronische koolmonoxidemelder installeren. Deze zijn verkrijgbaar in doe-het-zelfzaken.

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, wonen, milieu en rijksgebouwen. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.
Nederland is klein. Denk groot.

Tips over elektriciteit

- U kunt de gehele elektrische installatie periodiek laten controleren door een vakman. U kunt met hem ook een contract afsluiten voor periodiek onderhoud.
- Heeft u een elektra-installatie van vóór 1975, dan is het raadzaam deze te laten voorzien van een aardlekschakelaar van 30 mA. Installaties van na 1975 beschikken al over zo'n schakelaar.
- Waarschuw direct een vakman als toestellen, kranen of andere metalen delen onder stroom staan.
- Elektrische toestellen produceren warmte. Om oververhitting te voorkomen, hebben deze toestellen ventilatieopeningen. Laat deze onbedekt en zorg voor voldoende vrije ruimte om het toestel heen.
- Sluit toestellen aan op een stopcontact in dezelfde ruimte. Sluit dus bijvoorbeeld geen radio in de badkamer via een verlengsnoer aan op een stopcontact in de slaapkamer.
- Als een stekker niet past in een stopcontact, dan is dat gedaan voor uw veiligheid. Probeer deze dus niet 'passend' te maken.
- Houdt u zich aan de gebruiksaanwijzing van elektrische toestellen.

Tips over gas

- Laat werkzaamheden aan gasinstallaties en gastoestellen over aan een vakman.
- Laat de installatie één keer per één à twee jaar controleren door een vakman.
- Doe het volgende als u gas in of om uw woning ruikt:
  1. waarschuw uw gemeente of het energiebedrijf
  2. sluit de hoofdkraan
  3. open deuren en ramen
  4. vermijd vuur of vonkvorming
  5. schakel geen elektrische verlichting of toestellen aan of uit.
- Zorg voor voldoende ventilatie om koolmonoxideontwikkeling te voorkomen. U kunt een vakman inschakelen om uw afvoerloze geiser te laten vervangen door een geiser met afvoer naar buiten.
- Als u en uw huisgenoten regelmatig last hebben van hoofdpijn, kan koolmonoxide de oorzaak zijn. Raadpleeg niet alleen uw huisarts maar ook een vakman.
- Laat tweedehands toestellen controleren door een vakman.
- Volg de gebruiksaanwijzing op van gastoestellen.

Meer informatie over gas- en elektra-installaties

Consument en veiligheid

<http://www.consument-en-veiligheid.nl>

De Stichting Consument en Veiligheid geeft voorlichting over veiligheidsaspecten van producten en heeft informatiemateriaal over koolmonoxide, brandveiligheid en gevaarlijke stoffen.
Adres: Rijswijkstraat 2, 1059 GK Amsterdam, telefoon (020) 511 45 67, maandag tot en met vrijdag van 9:00 tot 13:00 uur.

Woonbond

<http://www.woonbond.nl>

Op de site van de Woonbond vindt u onder meer een ventilatietoets.

UNETO-VNI

<http://www.uneto-vni.nl>

UNETO-VNI is de ondernemersorganisatie voor de installatiebranche en de technische detailhandel. De site geeft informatie over certificering.

Regionale brandweer Zuidoost-Brabant

<http://www.regionalebrandweereindhoven.nl/algemeen/koolmonoxide-1.htm>

U vindt hier onder meer uitgebreide informatie over koolmonoxide en ventilatie.

EnergieNed

<http://www.energiened.nl>

De site van EnergieNed (Federatie van Energiebedrijven in Nederland) biedt een overzicht van alle adressen van energiebedrijven en bevat links naar hun websites.

Publieksvoorlichting VROM

Voor algemene vragen over het beleid en de wet- en regelgeving van het ministerie van VROM kunt u contact opnemen met de afdeling Publieksvoorlichting, email info@minvrom.nl.